

Font:

Enllaç Canal Salut – Generalitat de Catalunya

Descripció

La varicel·la és una malaltia infecciosa causada pel virus de la varicel·la herpes zòster, que es presenta habitualment abans dels deu anys de vida, encara que també se'n poden donar casos entre la població adulta.

Els malalts amb varicel·la poden arribar a presentar centenars de vesícules que s'assequen i formen crostes.

Transmissió

Una persona sana pot inhalar el virus de la varicel·la a partir de les secrecions nasofaríniques d'una de malalta. La malaltia també es pot encomanar a partir de les lesions cutànies o mitjançant objectes contaminats pels malalts.

Encara que és molt poc freqüent, una dona embarassada que pateixi la malaltia durant els primers mesos d'embaràs pot contagiar-la al fetus i ocasionar-li malformacions.

Síntomes

La malaltia comença de forma sobtada amb febre moderada i, fins i tot, elevada en algunes ocasions, malestar general, pèrdua de la gana i una erupció generalitzada a la pell. També pot haver-hi mal de coll i es poden inflamar els ganglis cervicals.

Normalment, el primer signe de varicel·la és l'aparició d'unes petites lesions de color vermell a la pell que, en un primer moment, es poden confondre amb picades d'insecte. Aquestes lesions evolucionen i, en unes 24 hores, adopten la forma de petites vesícules o butllofes que s'assequen i formen crostes.

Les lesions de la pell es poden localitzar a qualsevol part del cos i apareixen en brots successius, de forma que és característic que es presentin alhora lesions en diferents etapes maduratives (taques, vesícules i crostes).

Un símptoma molt molest per a les persones afectades és la picor que acompanya les lesions de la pell. En ocasions, aquest símptoma és tan intens que impedeix fins i tot agafar el son.

La millora clínica coincideix amb el descens de la febre i l'aparició de les primeres crostes. La durada total de la malaltia acostuma a ser de cinc a set dies. Gairebé sempre es cura sense complicacions.

Encara que el quadre descrit anteriorment és el més freqüent, hi pot haver casos de malaltia que cursin de forma lleu o fins i tot no aparent, i també formes atípiques.

Diagnòstic

Si se sospita que es té la malaltia, cal consultar el metge o la metgessa, ja que són ells qui han de fer-ne el diagnòstic i prescriure'n el tractament.

Si una dona embarassada que no ha patit la malaltia ha tingut contacte amb un cas, també cal que consulti el metge o la metgessa.

Encara que la probabilitat és molt petita, sembla que l'administració d'aspirina als infants amb varicel·la pot produir complicacions, com la síndrome de Reye (dany cerebral agut i problemes hepàtics) i, per tant, aquest medicament no s'ha d'administrar en aquests malalts.

La varicel·la, sovint, és diagnosticada a partir de l'erupció clàssica i la història clínica de la persona malalta. Si hi ha dubtes, les analítiques de sang i de les mateixes vesícules pot confirmar-ne el diagnòstic.

Tractament

Contra el virus no hi ha tractament específic. El metge o la metgessa recepta antitèrmics tipus paracetamol, si hi ha febre, i fàrmacs per a la picor i per assecar les vesícules. És convenient beure abundants líquids durant el període febril. Un cop desapareguda l'erupció, si no apareixen complicacions, el restabliment és ràpid. En el cas de sobreinfecció bacteriana el metge o la metgessa prescriurà el tractament antibiòtic més adient.

Vacunació

La vacuna de la varicel·la s'administra amb dues dosis, en el medi escolar, als joves de 12 anys que no l'hagin rebut anteriorment ni hagin passat la malaltia.

En la infància està indicada la vacunació, amb dues dosis als afectats de determinades malalties que en cas de coincidir amb una varicel·la podrien patir greus complicacions.

Prevenició

Hi ha una vacuna, que s'acostuma a posar als nens i nenes entre els 12 i els 15 mesos d'edat i que no requereix cap dosi de reforç.

La desinfecció dels objectes contaminats amb les secrecions nasofaríniques o les lesions cutànies dels malalts amb varicel·la és una mesura que pot ajudar a prevenir l'aparició de nous casos entre les persones que conviuen al voltant d'un cas.

És important rentar-se les mans abans i després d'haver tingut contacte amb persones o material infectats.

Quan el metge o la metgessa ho consideri indicat, a les persones que tenen poques defenses se'ls pot administrar, de manera preventiva, immunoglobulina específica durant els tres o quatre dies següents al contacte amb la persona malalta.

El temps en què els malalts poden contagiar la malaltia pot anar des dels cinc dies (però, generalment, d'un a dos dies) abans de l'aparició de l'erupció, fins a no més de cinc dies a partir del primer brot de vesícules.

És per això que es recomana que l'infant malalt no torni a l'escola fins passats aquests cinc dies. Tanmateix, pot tornar abans si les lesions estan seques i amb crostes.

L'exclusió de l'escola ha de ser respectada, ja que aquesta malaltia és molt contagiosa i pot passar molt fàcilment d'una persona a una altra. L'incompliment d'aquesta recomanació afavoreix la propagació de la malaltia i, per tant, la presentació de brots epidèmics a l'escola.

On adreçar-vos:

Agència de Salut Pública de Barcelona (Barcelona ciutat)

Servei d'Epidemiologia. Telèfon 932 384 545

Serveis regionals de l'Agència de Protecció de la Salut

- Servei Regional de Salut a Barcelona
  - Unitat de Vigilància Epidemiològica del Barcelonès Nord i Maresme. Telèfon 935 513 772
  - Unitat de Vigilància Epidemiològica del Vallès Occidental i del Vallès Oriental. Telèfon 937 332 157
  - Unitat de Vigilància Epidemiològica de la Costa de Ponent. Telèfon 935 515 798
  - Unitat de Vigilància Epidemiològica de la Catalunya Central. Telèfon 938 753 381